

Datum van inontvangstneming : 20/03/2019

Zaak C-95/19

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

6 februari 2019

Verwijzende rechter:

Corte suprema di cassazione (Italië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

23 mei 2018

Verzoekende partij:

Agenzia delle Dogane

Verwerende partij:

Silcompa Spa

ITALIAANSE REPUBLIEK

In naam van het Italiaanse volk

DE CORTE SUPREMA DI CASSAZIONE (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Italië)

BELASTINGKAMER

[omissis]

[omissis]

heeft de volgende

tussenbeschikking

gegeven op beroep [omissis] nr. 15953/2011 [omissis] ingesteld door de **Agenzia delle dogane** [omissis]

- *verzoekster tot cassatie* -

tegen

SILCOMPA Spa [omissis]

- *verweester in cassatie* -

tegen het vonnis van de Commissione tributaria regionale del Lazio (belastingrechter in tweede aanleg, Lazio, Italië) nr. 45/37/10 [omissis]

[Or.2]

[omissis][nationale procedure]

FEITEN

- 1 Silcompa Spa heeft van 1995 tot en met 1996 met schorsing van belasting ethylalcohol verkocht in Griekenland.
- 2 In januari 2000 heeft het Ufficio Tecnico di Finanza di Reggio Emilia (lokale belastingdienst) een controle uitgevoerd [en een administratieve samenwerkingsprocedure als bedoeld in artikel 19 van richtlijn nr. 92/12/EEG en artikel 7 van decreto legislativo (wetsbesluit) nr. 504 van 26 oktober 1995 (Testo Unico delle Accise, eenvormige wet inzake accijnzen) ingeleid], en daarbij vastgesteld dat de begeleidende administratieve documenten van de door Silcompa Spa verzonden partijen alcohol nooit door de Griekse douane waren ontvangen en dat de aangebrachte stempels vals waren. De Agenzia delle Dogane heeft vervolgens voor de invordering van niet-betaalde accijnzen drie naheffingsaanslagen uitgereikt (nr. 5/2000, nr. 15/2000, nr. 18/2000) voor een totaalbedrag van 6 296 495,47 EUR. Silcompa Spa heeft tegen deze aanslagen beroep ingesteld bij de Tribunale di Bologna (rechter in eerste aanleg, Bologna, Italië). De Agenzia delle Dogane is tegen het vonnis van deze rechter opgekomen bij de Corte d'Appello di Bologna (rechter in tweede aanleg, Bologna, Italië), waar de zaak nog aanhangig is.
- 3 In januari 2005 hebben de douaneautoriteiten van Athene in verband met dezelfde intracommunautaire verkoop „naheffingsaanslagen in de accijns” uitgereikt op grond van de veronderstelling dat bewijs was geleverd dat de door Silcompa Spa aan een fictief bedrijf verzonden ethylalcohol op Grieks grondgebied onrechtmatig tot verbruik was uitgeslagen. Deze naheffingsaanslag was volgens de verklaringen van partijen gebaseerd op eerdere strafrechtelijke onderzoeken die hebben geleid tot het vonnis van de strafrechter in eerste aanleg van Pireo (datum onbekend), waarin is vastgesteld dat de waren inderdaad bij de Griekse ondernemingen zijn aangekomen en dat de producten op frauduleuze wijze tot verbruik zijn uitgeslagen.
- 4 Op 31 januari 2005 heeft de Griekse belastingdienst Italië op grond van artikel 7 van richtlijn 76/308/EEG, zoals gewijzigd **[Or.3]** bij richtlijn 2001/44/EG, verzocht om bijstand bij de invordering van de belastingschuld.

- 5 Op 13 september 2005, heeft de Agenzia delle Dogane, overeenkomstig artikel 5 van decreto legislativo [nr. 69 van] 9 april 2003 waarbij de genoemde Unieregeling in nationaal recht is omgezet, twee naheffingsaanslagen betekend (nr. RP 05/14 ten bedrage van 10 280 291,66 EUR en nr. RP 05/12 ten bedrage van 64 218,25 EUR) met het verzoek om de gevorderde bedragen vrijwillig te betalen voordat de zaak op de rol wordt ingeschreven De belastingplichtige onderneming heeft tegen deze handelingen beroep ingesteld.
- 6 Het beroep, dat door de rechter in eerste aanleg niet-ontvankelijk werd verklaard, werd in hoger beroep door de Commissione tributaria regionale del Lazio toegewezen omdat de voorbereidende stukken niet waren genotificeerd en de aanslagen ontoereikend waren gemotiveerd.
- 7 De Agenzia delle Dogane heeft daarom cassatieberoep ingesteld, en daarbij drie middelen aangevoerd. De belastingplichtige heeft daartegen verweer gevoerd door onder andere te betogen dat de feiten in het nationale geding dezelfde zijn als die ten aanzien waarvan inning is verzocht in het kader van wederzijdse internationale medewerking.
- 8 [omissis]
[omissis] **[Or.4]** [omissis] [nationale procedure, niet relevant met het oog op de uitspraak van het Hof]

Cassatiemiddelen

- 9 [omissis] [nationale procedure, niet relevant met het oog op de uitspraak van het Hof]
- 10 [omissis]
- 11 [omissis] [eerste cassatiemiddel, dat ongegrond is verklaard, en nationale rechtspraak die niet relevant is voor de uitspraak van het Hof].
- 12 Met het tweede middel wordt overeenkomstig artikel 360, punt 3, van de codice di procedura civile (wetboek van burgerlijke rechtsvordering) aangevoerd dat inbreuk is gemaakt op artikel 12 van richtlijn 76/308/EEG en artikel 6 van decreto legislativo nr. 69 van 2003. De Agenzia delle Dogane voert in essentie aan dat, in het kader van intracommunautaire bijstand, grieven ten aanzien van de vordering en de executoriale titel – in casu dat de voorbereidende handelingen niet door de Griekse autoriteiten waren genotificeerd – moeten worden ingediend bij de nationale autoriteit van deze vordering.
- 13 Met het derde middel wordt overeenkomstig artikel 360, punt 3, van de codice di procedura civile aangevoerd dat inbreuk is gemaakt op artikel 3 van wet nr. 212 van 2000 omdat de Commissione tributaria regionale de naheffingsaanslag niet goed had gemotiveerd, aangezien daarin niet was vermeld **[Or.5]** dat in Italië

parallele procedures waren ingeleid voor de invordering van accijnzen over dezelfde transacties.

- 14 Meer bepaald wordt in het verweerschrift aangevoerd dat de vordering ten aanzien van dezelfde feiten die de Agenzia delle Dogane zelfstandig heeft betwist – waardoor tweemaal belasting wordt geheven – nietig is.
- 15 Ten aanzien van het derde middel en de in het verweerschrift aangevoerde argumenten [omissis] [nationale procedure] moet volgens de verwijzende rechter worden verzocht om een prejudiciële beslissing op de vraag of in het geding tegen de executieprocedure die is ingeleid in het kader van de wederzijdse bijstand tussen lidstaten inzake de invordering van accijnsrechten, onderzoek kan worden gedaan naar eventuele „dubbele belastingheffing” omdat de verzoekende Staat en de aangezochte Staat op grond van dezelfde ontstaansfeiten beide een vordering hebben ingesteld.

Toepasselijke bepalingen van Unierecht

- 16 De relevante bepalingen zijn in casu met name artikel 12, lid 3, van richtlijn 76/308/EEG van de Raad betreffende de wederzijdse bijstand inzake de invordering van schuldvorderingen die voortvloeien uit bepaalde bijdragen rechten en belastingen, alsmede uit andere maatregelen, zoals gewijzigd bij richtlijn 2001/44/EG van de Raad, en artikel 20 van richtlijn 92/12/EEG van de Raad betreffende de algemene regeling voor accijnsproducten, het voorhanden hebben en het verkeer daarvan en de controles daarop.
- 17 Artikel 12 van richtlijn 76/308/EEG, zoals gewijzigd bij richtlijn 2001/44/EG van de Raad, luidt als volgt:

„Artikel 12

1. Indien gedurende de invorderingsprocedure de schuldvordering en/of de in de lidstaat waar de verzoekende autoriteit is gevestigd afgegeven executoriale titel door een belanghebbende worden betwist, [Or.6] wordt de zaak door deze voor de bevoegde instantie van de lidstaat gebracht, waar de verzoekende autoriteit is gevestigd, overeenkomstig de in deze laatste lidstaat geldende rechtsregels. Deze vordering moet door de verzoekende autoriteit worden genotificeerd aan de aangezochte autoriteit. Bovendien kan zij door de belanghebbende worden genotificeerd aan de aangezochte autoriteit.

2. Zodra de aangezochte autoriteit de in lid 1 bedoelde notificatie heeft ontvangen, hetzij van de verzoekende autoriteit, hetzij van de belanghebbende, schorst zij de executieprocedure in afwachting van de beslissing van de op dit gebied bevoegde instantie, tenzij de verzoekende autoriteit overeenkomstig de tweede alinea anders verzoekt. Indien zij dit nodig acht, kan zij, onverminderd artikel 13, overgaan tot het nemen van conservatoire maatregelen om de invordering te waarborgen, voor zover de in de lidstaat waar zij gevestigd is

geldende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen zulks toestaan voor soortgelijke schuldvorderingen.

3. Wanneer de betwisting betrekking heeft op uitvoeringsmaatregelen die zijn getroffen in de lidstaat waar de aangezochte autoriteit is gevestigd, wordt de zaak voor de bevoegde instantie van deze lidstaat gebracht, overeenkomstig de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van deze lidstaat.

4. Wanneer de bevoegde instantie waarvoor de zaak overeenkomstig lid 1 is gebracht, een gewone of administratieve rechter is, vormt de uitspraak van deze rechter, voor zover zij gunstig is voor de verzoekende autoriteit en zij het mogelijk maakt om de schuldvordering in de lidstaat waar de verzoekende autoriteit gevestigd is, in te vorderen, de „executoriale titel” in de zin van de artikelen 6, 7 en 8 en wordt de schuldvordering op grond van deze uitspraak ingevorderd.

*5. Niettegenstaande lid 2, eerste alinea, kan de verzoekende autoriteit overeenkomstig de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen en de administratieve praktijken die gelden in de lidstaat waar zij gevestigd is, de aangezochte autoriteit verzoeken een betwiste schuldvordering in te vorderen, voor zover de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen en administratieve praktijken **[Or.7]** in de lidstaat waar de aangezochte autoriteit is gevestigd, zulks toelaten. Indien de uitkomst van deze betwisting vervolgens voor de schuldenaar gunstig uitvalt, is de verzoekende autoriteit gehouden tot terugbetaling van elk ingevorderd bedrag, vermeerderd met eventueel verschuldigde vergoedingen, overeenkomstig de in de lidstaat waar de aangezochte autoriteit is gevestigd geldende wettelijke bepalingen.”*

- 18 Artikel 20 van richtlijn 92/12/EEG, in de versie die gold ten tijde van de feiten, (thans vervangen door artikel 10 van richtlijn 2008/118/EG van 16 december 2008), luidt als volgt:

„Artikel 20

1. Wanneer tijdens het verkeer een onregelmatigheid of een overtreding is begaan waardoor de accijns verschuldigd wordt, moet de accijns worden betaald in de lidstaat waar de onregelmatigheid of de overtreding is begaan, en wel door de natuurlijke of rechtspersoon die een zekerheid heeft gesteld voor de betaling van de accijns volgens artikel 15, lid 3, zulks onverminderd de instelling van strafvorderingen.

Wanneer de accijns wordt ingevorderd in een andere lidstaat dan die van vertrek, stelt de lidstaat die de invordering verricht, de bevoegde autoriteiten van het land van vertrek daarvan in kennis.

2. Wanneer tijdens het verkeer een overtreding of een onregelmatigheid is geconstateerd zonder dat kan worden vastgesteld waar zij is begaan, wordt zij geacht te zijn begaan in de lidstaat waarin zij is geconstateerd.

3. *Onverminderd artikel 6, lid 2, wordt, wanneer de accijnsproducten niet op de plaats van bestemming aankomen en niet kan worden vastgesteld waar de overtreding of de onregelmatigheid is begaan, deze overtreding of onregelmatigheid geacht te zijn begaan in de lidstaat van vertrek; deze vordert de accijns in tegen het op de datum van verzending van de producten geldende tarief, tenzij binnen een termijn van vier maanden vanaf de datum van [Or.8] verzending van de producten, naar genoegen van de bevoegde autoriteiten wordt aangetoond dat de handeling regelmatig was of op welke plaats de overtreding of de onregelmatigheid daadwerkelijk werd begaan.*

4. *Indien vóór het verstrijken van een termijn van drie jaar te rekenen vanaf de datum van opstelling van het geleidedocument wordt vastgesteld in welke lidstaat de overtreding of de onregelmatigheid daadwerkelijk werd begaan, wordt de accijns door deze lidstaat ingevorderd tegen het op de datum van verzending geldende tarief. In dat geval wordt de aanvankelijk geheven accijns teruggegeven zodra het bewijs van deze invordering is geleverd.”*

Toepasselijke bepalingen van Italiaans recht

19 In casu zijn met name de artikelen 5 en 6 van decreto legislativo nr. 69 van 2003 relevant.

20 Zo bepaalt artikel 5 het volgende:

„Artikel 5

Bijstand bij invordering van schuldvorderingen

1. *Op verzoek van de verzoekende autoriteit verricht het Ministero dell’economia e delle finanze (ministerie van Economie en Financiën) op grond van de ontvangen executoriale titels de invordering van de vorderingen als bedoeld in artikel 1 die zijn ontstaan in de lidstaat waarin zij gevestigd is, volgens de geldende regeling voor de invordering van vergelijkbare vorderingen die op nationaal grondgebied zijn ontstaan. Deze executoriale titels, die rechtstreeks en onmiddellijk uitvoerbaar zijn, worden gelijkgesteld aan de registers als bedoeld in decreto del Presidente della Repubblica (presidentieel besluit) nr. 602 van 29 september 1973.*

2. *De verzoekende autoriteit kan slechts een verzoek tot invordering indienen:*

a) *indien de schuldvordering of de executoriale titel niet betwist wordt in de lidstaat waar zij gevestigd is, tenzij de autoriteit uitdrukkelijk vermeldt dat zij indien de vordering wordt betwist hoe dan ook tot invordering wil overgaan;*

[Or.9]

b) *wanneer zij in de lidstaat waar zij is gevestigd de invorderingsprocedures heeft ingesteld, en indien de genomen maatregelen niet tot volledige betaling van de schuldvordering zullen leiden.*

3. *De aanvraag omvat:*

a) *de naam of firmanaam, het adres of de zetel, en alle andere relevante informatie betreffende de identiteit van de natuurlijke, rechtspersonen en/of derde schuldenaren die houder zijn van vermogensbestanddelen;*

b) *naam, adres en alle andere relevante informatie betreffende de identiteit van de verzoekende autoriteit;*

c) *de executoriale titel op grond waarvan invordering wordt verzocht, die is afgegeven in de lidstaat waar de verzoekende autoriteit is gevestigd;*

d) *de aard en het bedrag van de schuldvordering, met aanduiding van het bedrag dat verschuldigd is als hoofdsom, interest en alle andere verschuldigde sancties, boetes en kosten, uitgedrukt in de valuta van de lidstaten waar de verzoekende en de aangezochte autoriteiten zijn gevestigd;*

e) *de datum waarop de geadresseerde door de verzoekende autoriteit of door de aangezochte autoriteit van de executoriale titel kennis is gegeven;*

f) *de vermelding van de datum met ingang waarvan, en de periode gedurende welke invordering mogelijk is volgens het geldende recht van de verzoekende lidstaat;*

g) *de verklaring dat de schuldvordering en de executoriale titel in de verzoekende staat niet zijn betwist, of de uitdrukkelijke wens om indien de vordering wordt betwist, hoe dan ook tot invordering over te gaan. Het verzoek moet hoe dan ook de verklaring bevatten dat de invorderingsprocedure is ingeleid in de verzoekende lidstaat, en dat deze niet zal leiden tot volledige betaling van de vordering;*

h) *alle overige relevante informatie.*

4. *De verzoekende autoriteit doet de aangezochte autoriteit, zodra zij hiervan kennis heeft, alle nuttige inlichtingen toekomen die betrekking hebben op de zaak welke de aanleiding was voor het verzoek tot invordering.*

[Or.10]

5. *Het verzoek tot invordering van een schuldvordering dient vergezeld te gaan van het origineel of een eensluidend afschrift van de executoriale titel die is afgegeven in de andere lidstaat en van de andere voor de invordering benodigde documenten. Van het verzoek, de executoriale titel en de eventuele andere documenten dient een Italiaanse vertaling te worden bijgevoegd.*

6. *Voor de betaling van de verschuldigde bedragen kan, na de verzoekende autoriteit te hebben gehoord, aan de schuldenaar uitstel van betaling worden verleend of de mogelijkheid om in termijnen te betalen, binnen de grenzen en onder de voorwaarden van de toepasselijke nationale regelgeving. De interest wegens niet-tijdige betaling wordt overeenkomstig de toepasselijke nationale regelgeving toegepast met ingang van de datum van ontvangst van de executoriale titel voor de invordering. De bedragen die eventueel als interest worden geïnd in verband met een toegekend uitstel van betaling, een toegekende mogelijkheid om in termijnen te betalen of een niet-tijdige betaling, worden aan de verzoekende autoriteit overgemaakt.*

7. *Het Ministero dell'economia e delle finanze verricht de invordering van de schuldvordering bij de schuldenaar, en houdt alle kosten in van de invorderingsprocedure die in de nationale rechtsorde van toepassing is op soortgelijke vorderingen.*

8. *Op de invordering van de schuldvorderingen als bedoeld in dit besluit zijn, voor zover van toepassing, de bepalingen van decreto del Presidente della Repubblica nr. 602 van 29 september 1973 en wijzigingen, en decreto legislativo nr. 46 van 26 februari 1999 en wijzigingen van toepassing.*

9. *Bij een invordering van schuldvorderingen waarbij zich een bijzonder probleem voordoet of waarbij de kosten zeer hoog zijn of die plaatsvindt in het kader van de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit kunnen de verzoekende en de aangezochte autoriteiten per geval specifieke afspraken maken over de modaliteiten van de vergoeding.*

10. *Het Ministero dell'economia e delle finanze stelt de verzoekende autoriteit op de hoogte van het gevolg dat zij aan het verzoek tot invordering heeft gegeven.”*

21 Artikel 6 bepaalt voorts het volgende:

„Artikel 6

[Or.11]

Betwisting van de schuldvordering

1. *De belanghebbende die de schuldvordering of de door de verzoekende lidstaat afgegeven executoriale titel wil betwisten, dient de zaak voor de bevoegde instantie van die lidstaat te brengen overeenkomstig de aldaar geldende wetten. In dat geval schorst het Ministero dell'economia e delle finanze de executieprocedure, na door de verzoekende autoriteit of de betrokkene over de betwisting te zijn genotificeerd, tot de voornoemde instantie een beslissing zal hebben genomen, tenzij de verzoekende partij anders verzoekt. Indien de procedure tot invordering van de betwiste schuldvordering naar aanleiding van het verzoek van de verzoekende autoriteit toch is ingeleid en de uitkomst van deze*

betwisting voor de schuldenaar gunstig uitvalt, dan is de verzoekende autoriteit gehouden tot terugbetaling van elk ingevorderd bedrag, vermeerderd met eventueel verschuldigde vergoedingen, overeenkomstig de Italiaanse wet. Indien een rechter zich over de betwisting uitspreekt met een beslissing die voor de verzoekende autoriteit gunstig uitvalt en daardoor invordering van de schuldvordering in deze lidstaat mogelijk is, dan wordt de executieprocedure op basis van deze beslissing hervat.

2. De belanghebbende die de uitvoeringsmaatregelen wil betwisten moet de zaak brengen voor de bevoegde instantie, volgens de bepalingen van nationaal recht.

3. De lidstaat waar de verzoekende autoriteit is gevestigd, blijft ten opzichte van die waar de aangezochte autoriteit is gevestigd aansprakelijk voor de kosten en mogelijke verliezen welke het gevolg zijn van vorderingen die wat het bestaan van de schuldvordering of de geldigheid van de door de verzoekende autoriteit afgegeven titel betreft, ongegrond zijn verklaard.”

Nationale rechtspraak

- 22 In de nationale rechtspraak zijn geen relevante uitspraken te vinden.
- 23 Zo heeft de Corte suprema di cassazione steeds een vast en duidelijk onderscheid gemaakt tussen betwistingen die [Or.12] betrekking hebben op de schuldvordering of de executoriale titel (die door de verzoekende staat moeten worden onderzocht), en die welke zijn gericht tegen uitvoeringsmaatregelen, ten aanzien waarvan de aangezochte staat [omissis] bevoegd is [nationale rechtspraak]

Relevante rechtspraak van het Hof van Justitie

- 24 Het Hof van Justitie heeft zich over de uitlegging en de werkingssfeer van artikel 12, lid 3, van richtlijn 92/12/EEG uitgesproken in het arrest van 10 januari 2010, Milan Kyrian, C-233/08.
- 25 In dit arrest volgt uit de algehele uitlegging van deze richtlijn dat de verlening van medewerking in het algemeen wordt begrensd door de openbare orde (volgens punt 42 „valt niet uit te sluiten dat de instanties van de lidstaat waar de aangezochte autoriteit is gevestigd, bij wijze van uitzondering nagaan of de uitvoering van die titel een aantasting van met name de openbare orde van laatstgenoemde lidstaat kan vormen”). Daarnaast heeft het Hof geoordeeld dat „in het kader van de bij richtlijn 76/308 ingevoerde wederzijdse bijstand de kennisgeving van een executoriale titel voor de invordering aan de geadresseerde hiervan moet worden gedaan in een officiële taal van de lidstaat waar de aangezochte autoriteit is gevestigd, om hem in staat te stellen, zijn rechten te doen gelden”, terwijl het aan de nationale rechter staat om, teneinde de inachtneming

van dat recht te garanderen „zijn nationale recht toe te passen en er daarbij voor te waken dat de volle werking van het gemeenschapsrecht wordt gewaarborgd”.

- 26 In de bovenvermelde zaak gaat het om verklaringen die in feite altijd lijken te gelden binnen het raamwerk dat wordt afgebakend door de term „uitvoeringsmaatregelen” in artikel 12, lid 3.

[Or.13]

- 27 Met het recente arrest van 26 april 2018, Eamonn Donnellan, C-34/17, lijkt het Hof van Justitie evenwel te erkennen dat de aangezochte autoriteit in de uitzonderlijke en bijzondere situatie die in dat geding aan de orde was, de mogelijkheid heeft om medewerking aan de invordering te weigeren op grond dat de verzoekende staat niet naar behoren kennis van de titel van de schuldvordering heeft gegeven.
- 28 Dit arrest betrof de invordering, middels wederzijdse bijstand, van een boete, waarop een andere richtlijn van toepassing is, te weten richtlijn 2010/24/EU van de Raad van 16 maart 2010. Artikel 14 van die richtlijn bevat een regeling voor de verdeling van de bevoegdheid in geval van betwistingen die in essentie hetzelfde is als die van richtlijn 92/12/EEG.
- 29 In dit arrest lijkt te zijn onderzocht of de daarin aan de orde zijnde situatie een zodanig gewicht heeft dat het ertoe kan „leiden dat [de aangezochte] autoriteit haar medewerking aan de invordering weigert”.
- 30 Tot slot lijkt het Hof in het arrest van 28 januari 2016, BP Europa SE, C-64/15 (met name over artikel 10 van richtlijn 2008/118/EG, die in de plaats is gekomen van richtlijn 92/12/EEG) te veronderstellen dat het begrip „onregelmatigheid tijdens de overbrenging van accijnsgoederen” een algemeen en alomvattend karakter heeft (zie punt 42: „artikel 10, lid 6, van richtlijn 2008/118 [definieert] het begrip ‚onregelmatigheid’ in de zin van dit artikel [...] als een andere dan de in artikel 7, lid 4, van deze richtlijn bedoelde situatie die zich tijdens een overbrenging van accijnsgoederen onder een accijnschorsingsregeling voordoet” – dat wil zeggen, algehele vernietiging of onherstelbaar verlies door een oorzaak die met de goederen verband houdt – „en die tot gevolg heeft dat een overbrenging of een onderdeel van een overbrenging van goederen niet overeenkomstig artikel 20, lid 2, van die richtlijn is geëindigd”).

[Or.14]

Gronden voor de prejudiciële verwijzing

- 31 Het verzoek om een prejudiciële beslissing betreft de uitlegging van artikel 12, lid 3, van richtlijn 76/308/EEG van de Raad betreffende de wederzijdse bijstand inzake de invordering van schuldvorderingen die voortvloeien uit bepaalde bijdragen rechten en belastingen, alsmede uit andere maatregelen, zoals gewijzigd

bij richtlijn 2001/44/EG van de Raad, in samenhang met artikel 20 van richtlijn 92/12/EEG van de Raad betreffende de algemene regeling voor accijnsproducten, het voorhanden hebben en het verkeer daarvan en de controles daarop.

- 32 In het kader van de procedure van wederzijdse bijstand voor de invordering van schuldvorderingen als bedoeld in de genoemde richtlijn (inzonderheid, accijnsrechten) zijn de bevoegdheden van de betrokken staten op grond van artikel 12 van richtlijn 76/308/EEG aldus verdeeld dat de staat waaraan het verzoek is gericht wordt aangezocht wanneer de uitvoeringsmaatregelen worden betwist, terwijl voor de betwisting van de titel of de schuldvordering de autoriteiten van de verzoekende staat moeten worden aangezocht.
- 33 In artikel 20 van richtlijn 92/12/EEG zijn vervolgens specifieke criteria vastgesteld om in geval van onregelmatigheden of overtredingen vast te stellen welke lidstaat daadwerkelijk bevoegd is om de accijns in te vorderen; dit kan slechts één lidstaat zijn. Alleen lid 4 van dit artikel lijkt (overigens in samenhang met lid 3) te verwijzen naar een mogelijkheid dat dubbele heffing plaatsvindt; in dit geval wordt gekeken waar de overtreding daadwerkelijk heeft plaatsgevonden en wordt de aanvankelijk geheven accijns, nadat bewijs van de invordering is geleverd, teruggegeven.
- 34 In de onderhavige zaak is zowel de Italiaanse als de Griekse belastingadministratie op grond van afzonderlijke en zelfstandige onderzoeken van oordeel dat de overtreding in de eigen lidstaat is gepleegd.
- 35 In Italië zijn de respectievelijke vorderingen, zij het in verschillende procedures, gelijktijdig in behandeling: de vordering van de Agenzia delle Dogane, volgens wie de overtreding in Italië is gepleegd, en [Or.15] de vordering tot tenuitvoerlegging van de Griekse belastingadministratie, die de Italiaanse staat heeft verzocht om medewerking te verlenen bij de invordering van de accijns, op grond van de veronderstelling dat de inbreuk in Griekenland is gepleegd.
- 36 In dit verband moet worden gepreciseerd dat, zoals partijen hebben aangevoerd, de Griekse vaststelling lijkt te zijn gebaseerd op een strafvonnis, terwijl de vaststelling van de Italiaanse Agenzia delle Dogane is gebaseerd op de geconstateerde valse verklaringen in de douanedocumenten.
- 37 Dit zijn bovendien duidelijk twee „alternatieve” douanevorderingen, in de zin dat er, ook gelet op de criteria van het genoemde artikel 20, slechts één plaats van overtreding kan zijn, en dus ook slechts één belastingverplichting.
- 38 In deze situatie bestaat het gevaar dat de vennootschap Silcompa Spa tweemaal dezelfde bedragen moet betalen (als accijns en als boete), hetgeen ook gezien de hoogte van de bedragen een grote financiële last vormt, en daarnaast natuurlijk dubbele proceskosten met zich brengt.
- 39 [omissis][nationale procedure]

- 40 Het laatste lid van artikel 20 van richtlijn 92/12/EEG bepaalt dat indien de lidstaat van overtreding op een later tijdstip wordt vastgesteld, de aanvankelijk (bij een andere lidstaat) betaalde accijns onder bepaalde voorwaarden wordt teruggegeven. Daarbij mag evenwel niet worden vergeten dat deze vaststelling dient plaats te vinden „vóór het verstrijken van een termijn van drie jaar te rekenen vanaf de datum van opstelling van het geleidedocument”, welke termijn in de onderhavige zaak sinds geruime tijd is verstreken.
- 41 In deze situatie rijst derhalve de vraag of ook in het kader van rechtszaken over uitvoeringsmaatregelen voor invordering [**Or.16**] in uitvoering van een verzoek om bijstand, in elk geval in de bijzondere situatie die de onderhavige zaak kenmerkt (dezelfde vordering is door zowel de verzoekende staat als de aangezochte staat ingediend, en bij de laatstgenoemde Staat zijn gelijktijdig zowel de rechtszaak over de nationale vordering als die over de invordering voor de andere staat aanhangig) kan worden onderzocht of is voldaan aan de voorwaarden van artikel 20 van richtlijn 92/12/EEG.
- 42 Deze controle lijkt geen betrekking te hebben op of vraagtekens te zetten bij de vordering of buitenlandse titel die het voorwerp van het beroep zijn, maar betreft de voorwaarde en de grondslag voor de rechtmatigheid van het verzoek om bijstand en dus van alle uitvoeringsmaatregelen.

Prejudiciële vraag

Aangezien de uitspraken van de Corte suprema di cassazione niet meer voor beroep vatbaar zijn en deze rechter in de communautaire rechtspraak geen specifiek antwoord op de gestelde vraag heeft gevonden, wenst hij het Hof van Justitie van de Europese Unie, na de behandeling van de zaak te hebben geschorst, bij wege van de prejudiciële procedure die is ingesteld bij artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie te verzoeken om een antwoord op de hiernavolgende vraag:

„Kan artikel 12, lid 3, van richtlijn 76/308/EEG van de Raad betreffende de wederzijdse bijstand inzake de invordering van schuldvorderingen die voortvloeien uit bepaalde bijdragen rechten en belastingen, alsmede uit andere maatregelen, zoals gewijzigd bij richtlijn 2001/44/EG van de Raad, in samenhang met artikel 20 van richtlijn 92/12/EEG van de Raad betreffende de algemene regeling voor accijnsproducten, het voorhanden hebben en het verkeer daarvan en de controles daarop, aldus worden uitgelegd dat in de rechtszaak die tegen de uitvoeringsmaatregelen voor de invordering is ingeleid, onderzoek kan worden gedaan, en in voorkomend geval binnen welke grenzen, naar de voorwaarde van de plaats (van werkelijke uitslag tot verbruik) waar de onregelmatigheid of overtreding daadwerkelijk heeft plaatsgevonden indien, zoals in de onderhavige zaak, dezelfde vordering, gebaseerd op dezelfde [**Or.17**] uitvoerhandelingen, zelfstandig door zowel de verzoekende staat als de aangezochte staat tegen de belastingplichtige wordt ingesteld, terwijl bij de aangezochte staat gelijktijdig

zowel de rechtszaak over de nationale vordering als die over de invordering voor een andere lidstaat aanhangig is, en kan de vaststelling in dit onderzoek in de weg staan aan het verzoek om bijstand en dus aan alle uitvoeringsmaatregelen?”

[omissis] [nationale procedure, schorsing van de behandeling van de nationale procedure, verzending van de processtukken naar de griffie van het Hof] 23 mei 2018